

Джон Алин - „Историята на 47-те ронини“

НАД ЕДО, СТОЛИЦАТА НА ДРЕВНА ЯПОНИЯ, се зазоряваше. Денят щеше да е хладен и мрачен. Студеният вятър откъм високите, покрити със сняг планини разхлопа капациите на прозорците на селските къщи в покрайнините, а после, преди да влезе в града, завихри прашни въртопи по пощенския път, който идваше от югозапад.

По пътя си подхвана вонята на човешки екскременти от оризовите полета, миризмата на пушек от огнищата в кухните на ранобудните домакини и най-сетне соления мирис на море от спокойните води в залива на Едо. Силата му постепенно отслабна, щом навлезе в тесните улички, които криволичеха през лабиринта от крехки дървени постройките, служещи като дом и работно място на почти седемстотин хиляди търговци и занаятчии. Издигна се над керемидените покриви и продължи да се носи на пориви към по-високия терен в центъра на града, поутихна при моста над пълния с вода ров и почти се изгуби сред наблюдателниците и замъците в крепостта Едо, където се разполагаше дворът на шогуна Цунайюши, върховен владетел на тази земя.

Докато се стрелкаше невидим насам-натам, вятърът се сдоби и с глас. Промъквайки се през гробището и площада за екзекуции, той стресна едно улично псе, което нададе вой. Този вой бе подет от други и за нула време въздухът се изпълни с мрачното оплакване на хиляди скитащи кучета. Звукът се разпростря и зафуча още по-зловещо при навлизането сред копторите на просяците и именията на благородниците, прониквайки в ушите на спящите бедни и богати...

Господарят Асано, даймио на провинция Ако, все още по момчешки привлекателен въпреки своите трийсет и пет години, яздеше заедно с най-близкия си подчинен Оиши из мъгливия район в преследване на смъртоносния див глиган, който тормозеше фермерите. Докато двамата се придвижваха във все по-гъстяващата се мъгла, господарят Асано долови зловещо бучене и конят му се разтанцува нервно. Яздешият зад него Оиши спря предпазливо, но господарят Асано нетърпеливо пришпори коня си и изчезна от погледа му.

– Господарю Асано! – извика Оиши, изпълнен с тревога. – Върнете се, върнете се!

Но упоритата гордост на господаря Асано не му позволяваше да се върне обратно; той продължи да напредва в гъстата мъгла, докато необичайният звук премина в писък, а след това в оглушителен вой. Ехото го погълна и мъжът потрепна от ужас, изгубил всякакъв усет за посока. Объркващата белота на мъглата го заслепи и той почувства как губи равновесие и пада на земята. Воят се засили и Асано разбра, че трябва да се бори докрай, за да избяга от демоните, които копнееха да го погълнат. Той извика за помощ и в този миг се събуди в дома си близо до двореца на шогуна; вятърът постепенно отнасяше надалеч воя на кучетата на Едо.

– Съпруже мой! – извика жена му, надигна се в постелята и видя как той се опитва да изтегли меч си от ножницата до леглото. – Какво има?

Вече напълно разбуден, Асано поклати глава и остави меч.

– Кучетата – промърмори той. – Проклетите кучета.

– Заспивай – каза тя и красивото й кръгло лице грейна в усмивка. – Вече трябва да си свикнал с тях.

– Никога няма да свикна – нито с тях, нито с цялото това ужасно място.

– Само още един ден – напомни му тя. – После се връщаме в Ако, при дъщеря ни.

– Още един ден – повтори той и в гласа му прозвучаха едновременно отчаяние и надежда. – Още един отвратителен ден.

Асано се опита да заспи отново, но заради кошмара сърцето му биеше толкова силно, че той не можеше да затвори очи. Продължи неспокойно да наблюдава как зората постепенно се промъква през капациите на прозореца и бавно пълзи по татамито край

леглото му. Господарят Асано въздъхна, измъкна се изпод тежкото одеяло и се изправи. Беше само по бельо и потрепери от студа. След това навлече дебелия си халат, плъзна встрани дървената врата и излезе в студения коридор.

Тръгна с широки крачки по хлъзгавото дърво, потъмняло от безбройните обувци в чорапи нозе, преминали по него. От едната си страна коридорът беше ограден от колони от ароматно кедрово дърво, които поддържаха рисуваните паравани; от другата страна се отделяше от градината чрез прозрачни врати. Господарят Асано потрепери, когато те затракаха при поредния порив на вятъра. Стори му се, че отново чува воя на кучетата от съня.

Той отвори плъзгащата се врата на кухнята и влезе вътре. Помещението беше доста голямо, подът му беше покрит с грубо издялани дъски, а в средата беше издълбано облицовано с глина огнище. Край него клечаха и се топлеха двама самураи от неговата свита. Когато Асано се приближи до тях и ги поздрави, те бързо паднаха на колене и опряха чела в земята.

Катаока, по-младият от двамата, жилав, с маймунска физиономия, се нареди да направи комплимент на господаря си, но щом забеляза изражението на лицето му, бързо промени намерението си. Господарят Асано беше нервен човек, ала тази сутрин изглеждаше по-напрегнат от обичайното, а Катаока знаеше кога е за предпочитане да си държи езика зад зъбите. Другият мъж, воин на име Хара, на около петдесет години, със свирепо лице, имаше ленив поглед и не беше толкова схватлив; той просто последва примера на Катаока и седна с кръстосани крака край огъня, докато господарят им се настаняваше до тях.

– Нямахте нужда да ставаш толкова рано – каза Асано на Хара. – Днес ще ме придружава единствено Катаока, а и той само ще стои отвън, ще зяпа кулите на двореца и ще си мечтае да се прибере къщи.

Хара изръмжа, блестящите му очи се показаха за миг, после тежките му клепачи отново се отпуснаха и той поднесе купичката с ориз към устата си, за да похапне. Катаока поклати глава и устните му се разтегнаха в доволна маймунска усмивка заради голямата чест да придружава сам господаря си при това височайше посещение, но димът от огъня се изви към лицето му и той се закашля. Господарят Асано се пресегна към чайника, който висеше над огъня, но пушекът влезе в очите му и той изруга. Остави чайника на куката.

– Мимура! – извика той и внезапно размърдване в килерчето му подсказа, че Мимура го е чул.

Слугата, висок, непохватен младок, влезе с колебливи стъпки и се поклони ниско на господаря си. Когато вдигна поглед, той забеляза, че цялата стая е пълна с пушек, виещ се навсякъде само не и през отдушника в покрива, затова бързо измъкна от огнището зелените пръчки, които бяха причината за проблема.

– Кой ги е пхнал вътре? – попита рязко господарят Асано. – Не си чак толкова непохватен, Мимура. Не можа ли да направиш така, че денят ми да започне по-добре?

Мимура го засипа с извинения, избилстващи от учтиви фрази, и промърмори под носа си нещо за глупостта на новия огън. После отиде до вратата на килера и извика. Не се появи никой и той отново извика. Този път през отвора щръкна главата на огънарчето – черна рошава коса над нагла физиономия.

Мимура го наруга заради немарливостта му, но ако беше очаквал някакво извинение, остана горчиво разочарован. С висок, дрезгав глас момчето се сопна на Мимура, че щом е толкова придирчив, по-добре сам да си запали огъня, и бързо се шмугна обратно, затръшвайки вратата зад гърба си.

Мъжете край огнището се смаяха от тази проява на наглост, а Хара толкова се ядоса, че скочи на крака и извади дългия си меч.

– Какво си мисли той, че да говори така на някой от нашите прислужници? – възкликна самураят и тръгна към вратата на килера.

– Не, почакай – спря го господарят Асано с властен глас. – Той е още момче. Освен това ще си навлечеш неприятности, ако го наричаш. Тук законите са различни; не можем да постъпваме както у дома.

– Но обиждайки прислужника ви, той обижда вас – настоя Хара. – Щом не ми позволявате да му взема главата, мога поне да му отрежа езика.

– Седни, седни и си пий чай. Трябва да свикнеш с тукашните маниери. Тук посещенията на разните даймио от провинцията са нещо толкова обикновено, че не стряскат дори най-нисшето огнярче.

Без да спира да мърмори, Хара прибра мечата си и седна край огнището. Той внимателно наблюдаваше как Мимура отваря вратата на килера и влиза вътре. Миг по-късно оттам се разнесе силен плясък и вик на болка.

Хара се усмихна, а Катаока се разсмя на глас.

– Така му се пада на малкото маймунче – извика той и устните му се разтегнаха във възможно най-маймунската усмивка, на която бе способен. Останалите се усмигнаха и Катаока остана доволен, че бе успял, макар и за кратко, да накара господаря си да забрави проблемите.

– Ще ми се да можех толкова лесно да се справям с всички жители на Едо – рече господарят Асано с въздишка и хапна малко ориз. – Но се боя, че няма как да стане. Особено с онези, които притежават някаква власт, дори и най-малката.

Двамата самураи се спогледаха. Те знаеха отлично какво има предвид господарят им.

– Всички контета от двора трябва да се простят с главите си – изръмжа Хара и Катаока кимна утвърдително – Те говорят и се обличат като жени и са също толкова досадни.

– Както и да е, днес всичко ще свърши – каза господарят Асано. – После ще се приберем в Ако и ще забравим за това място. Само си помислете какво ли е било едно време, когато всички даймио като баща ми е трябвало да прекарват тук половината година.

Всички се съгласиха, че сегашното положение на нещата е за предпочитане, и се захванаха да довършат ориза си. Хара погледна със съжаление празната си купа и господарят Асано без усилие разгада мислите му.

– Преди поне получавахме малко месо и риба с ориза, нали, Хара? Какво пък, може някой ден отново да им се насладим, ако законите на шогуна бъдат отменени. Животните може и да печелят от тях, но за нас, хората, не са от никаква полза. – Той остави купата си на земята и отново въздъхна. – Като че ли повечето закони са измислени само за да ни измъчват. А дворцовият етикет е напълно неразбираем за мен. Защо трябва да завися изцяло от указанията на човек като Кира!

Името на сановника прозвуча като проклятие и Хара и Катаока отново се спогледаха разтревожено. Двамата знаеха, че господарят им няма да навлезе в подробности – под достойнството му бе да обсъжда личните си проблеми с тях, – но от онова, което бяха подочули, знаеха, че главният церемониалмайстор Кира прави всичко възможно да zlepостави Асано. Освен това знаеха, че не могат да направят нищо по въпроса.

Името на Кира заседна в мислите на господаря Асано като кост в гърлото. За пръв път престоят му в столицата беше толкова отвратителен, а и без това не обичаше да идва тук. Но този път, вместо просто да гледа отстрани, той трябваше да участва в официалните церемонии, в резултат на което бе принуден да общува по-отблизо със служителите на шогуна.

Кира нямаше нито ранг на даймио, нито свое феодално владение и не управляваше нищо. Но фактът, че няколко години по-рано бе изпратен в Киото, за да изучава церемониалния протокол в императорския дворец, му осигуряваше престиж и власт,

които той успешно използваше, за да изнудва поставените под негово попечителство. Предишната вечер господарят Асано беше писал за Кира в писмото си до своя началник на самураите Оиши. Макар Оиши да беше малко по-възрастен, опитът му в дворцовите порядки на Едо беше далеч по-малък от този на господаря му и Асано успя да изрази отношението си към Кира под маската на съвети за това какво трябва да е държанието в столицата.

„Кира е от хората, с които трябва да се внимава”, беше написал Асано. „Той се ползва с доверието на шогуна и изглежда като предан служител, но в действителност е безскрупулен рушветчия и използва поста си само за собствена облага. Като че ли единственият начин човек да се разбере с тези хора е да играе по тяхната свирка, но аз отказах да го направя. В резултат на това Кира не спира да ми създава проблеми, макар до края на престоя ми да остава само един ден. Но независимо от случващото се аз няма да платя за услугите му, които би трябвало да са осигурени от двореца. Може и да се инатя, но според мен това е единственият почтен начин на действие за един самурай. Не мога да очаквам сам да променя упадъчните настроения, които като че ли са обсебили двореца, но поне мога да се опитам да задържа главата си над мръсната вода дотогава, докато все още мога да дишам.”

Той се чудеше дали Оиши ще го разбере. В Ако нямаше нищо, което да може да се сравни с двореца на шогуна, и самият той не вярваше, че подобна корупция може да съществува, докато не се убеди със собствените си очи. Но пък Оиши мислеше като истински самурай и щеше да оцени чувствата му. Асано се съмняваше, че думите му ще бъдат възприети като практически съвет, но пък се почувства добре, след като сподели тревогите си с някого.

Приключи с храненето и се надигна с въздишка.

– Време е да облека клоунския си костюм – каза той на Катаока и двамата излязоха заедно от стаята, оставяйки намръщения Хара да размишлява над проблемите, тревожещи господаря му.

Кира, който живееше в двореца, също се събуди рано. Като главен церемониалмайстор той бе задължен да бъде безупречен както в облеклото, така и в маниерите си и полагаше огромни усилия да поддържа висок стандарт. Пригответените за него одежди можеха да съперничат на облеклата на гостуващите придворни и даймио, но цветовата схема, която си беше избрал – плътно черно с по една огромна бяла емблема на всеки от дългите и широки ръкави, – му гарантираше, че ще изпъква сред тях.

Макар все още да не бе навлязъл в средната възраст, Кира се преструваше на по-възрастен, защото смяташе, че това му придава достойнство. Но с изключение на двете дълбоки бръчки на челото, които се бяха образували от честото мръщене, лицето му бе абсолютно гладко, а едрото му тяло беше стегнато и гъвкаво. Зъбите му, в тон с последната мода, бяха потъмнени и всеки път, когато отвореше уста, за да заговори, събеседниците му виждаха само една тъмна беззъба дупка.

Колкото и да беше необичайно за човек, който, макар и за кратко, се беше сдобил с власт над влиятелните даймио, Кира се притесняваше за поведението на един от тях. Господарят Асано беше от старата самурайска школа и очевидно не осъзнаваше, че в настоящата модерна епоха подкупът в правилния джоб би му помогнал много повече от безсмислената демонстрация на лоялност към шогуна. И по тази причина той представляваше заплаха за начина на живот на Кира.

От три дни Кира се опитваше чрез ласкателства, намеци и най-сетне обиди да внуши на господаря Асано, че е прието да се поднася дар във вид на прилична сума пари на главния церемониалмайстор в двореца в замяна на услугите му. Но господарят Асано продължаваше да го пренебрегва и Кира започна да се притеснява, че ако тази проява на неблагодарност остане ненаказана, тя ще създаде опасен прецедент.

Възнаграждението на Кира като дворецов служител не беше голямо и той нямаше никакво желание да губи страничните си доходи единствено заради упоритостта на господаря Асано. Сигурно имаше начин да му повлияе. Досега Кира никога не се беше провалял в опитите си да получи каквото поиска от тези благородни млади глупаци и беше твърдо решен този случай да не стане изключение.

Мислите му бяха прекъснати от пристигането на задъхан прислужник, който обяви, че шогунът Цунайоши иска незабавно да го види. Кира бързо навлече кимоното си, ругасейки под нос, защото нямаше да може да се издокара спокойно, както беше възнамерявал. След това изскочи от стаята и тръгна забързано през двора към вътрешния дворец, като през цялото време се чудеше какво ли е разтревожило шогуна толкова рано сутринта.